

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 16 marca 2021 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. wystąpiła przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. o zapłatę kwoty 8.315 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 marca 2021 roku do dnia zapłaty, a także przyznanie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że dochodzone roszczenie stanowi odszkodowanie z tytułu najmu pojazdu zastępczego w wyniku zdarzenia drogowego z dnia 5 grudnia 2020 roku, którą wierzytelność nabył w drodze umowy cesji od poszkodowanego T. P.. W toku procesu likwidacji szkody na rzecz powoda przyznano kwotę 10.750 złotych, przy czym łączny koszt najmu pojazdu wyniósł 19.065 złotych. Tym samym w ocenie powoda zasadnym pozostaje dochodzenie kwoty 8.315 złotych stanowiącej różnicę między faktycznym kosztem najmu, a wypłaconą wartością odszkodowania.

Nakazem zapłaty z dnia 26 marca 2021 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty z dnia 15 kwietnia 2021 roku Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniosła o oddalenie powództwa oraz przyznanie kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwany nie negując zarówno zasady odpowiedzialności za skutki zdarzenia z dnia 5 grudnia 2020 roku, okresu najmu pojazdu zastępczego, jak i waloru rynkowości stawki 310 złotych netto dla pojazdu klasy E, zakwestionował zasadność dochodzonego roszczenia ze względu na brak skorzystania przez poszkodowanego z oferty zakładu ubezpieczeń prowadzącego proces likwidacji szkody, co stanowi naruszenie obowiązku dłużnika współdziałania w minimalizacji rozmiarów szkody.

Wyrokiem z dnia 2 sierpnia 2021r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1800 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia złożyła strona powodowa.

Skarżąca zarzuciła rozstrzygnięciu:

1. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, a w szczególności:

I.naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 243¹k.p.c. i art. 245 k.p.c. oraz w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez nadużycie zasady swobodnej oceny dowodów w zakresie dowodu z dokumentów w postaci:

- raportu ze zgłoszenia szkody oraz z weryfikacji warunków najmu pojazdu zastępczego do szkody (...) -02 ,
- wiadomości e-mail A. Z. z dnia 7 grudnia 2020r. (godz. 9:26),
- wiadomości e-mail pozwanego z dnia 7 grudnia 2020r/. (godz. 12:20),
- wiadomości e-mail A. Z. z dnia 7 grudnia 2020r. (godz. 13:43),
- wiadomości e-mail A. Z. z dnia 7 grudnia 2020r. (godz. 13:44),
- tzw. Ankiety z dnia 7 grudnia 2020r.(dokumentu o nazwie P. odnośnie najmu pojazdu zastępczego organizowanego przez zakład ubezpieczeń),
- raportu ze zgłoszenia szkody oraz weryfikacji warunków najmu pojazdu zastępczego do szkody (...) -02,

poprzez nieuprawnione przyjęcie, że poszkodowany nie wykazał inicjatywy związanej z weryfikacją przedstawionej oferty najmu;

II naruszenie przepis art. 6 k.c. poprzez nieuprawnione przyjęcie sugerowanej przez pozwanego stawki najmu w wysokości 174,80 netto, podczas gdy powódka wykazała zasadność zastosowania stawki w wysokości 310 zł netto, zaś pozwany nie przedstawił dowodów przeciwnych;

III błąd w ustaleniach faktycznych polegający na nieuprawnionym przyjęciu, że :

- pełnomocnik poszkodowanego nie wykazał jakiejkolwiek inicjatywy w celu próby weryfikacji rzeczywistego charakteru oferty,
- poszkodowany nie dołożył należytej staranności w celu skorzystania z oferty pojazdu zastępczego,
- działanie w imieniu poszkodowanego było elementem przemyślanej strategii, ale działaniem naruszającym zasady uczciwości i rzetelności w obrocie gospodarczym, podczas gdy serwis (...) sp.j. z natury pełnomocnictwa działał w imieniu i na rzecz poszkodowanego, mając na celu jego należyłą reprezentację i odpowiednią weryfikację oferty złożonej przez pozwanego;

2.naruszenie prawa materialnego, a w szczególności :

- naruszenie przepisów art. 826 k.c. i art. 16 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tj. Dz.U. z 2021r. poz. 854) poprzez przyjęcie, że poszkodowany ani jego pełnomocnik nie podjęli próby weryfikacji oferty najmu złożonej przez ubezpieczyciela przez co nie dopełnili obowiązku minimalizacji szkody, podczas gdy podjętymi aktami staranności pełnomocnik poszkodowanego dążył do weryfikacji oferty ubezpieczyciela pod kątem wymagań poszkodowanego wskazanych w tzw. Ankiecie – dokonał dokładnej analizy warunków najmu wypożyczalni współpracujących z pozwanym i analiza ta doprowadziła wniosku, że asystorzy pozwanego nie są w stanie zapewnić T. P. najmu pojazdu zastępczego na oczekiwanych przez niego warunkach,
- naruszenie przepisów art. 361 k.c. i 363 k.c. poprzez błędną wykładnię i uznanie, że przyznane odszkodowanie nie musi pokrywać w całości poniesionych przez poszkodowanego udokumentowanych i uzasadnionych kosztów najmu pojazdu zastępczego zgodnie z zasadą pełnego odszkodowania.

W konkluzji skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez zasądzenie od pozwanego ani rzecz powódki kwoty 8315 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 marca 2021r. do dnia zapłaty w tym kosztami zastępstwa procesowego za I instancję według norm przepisanych.

Ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie apelacyjne.

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o jej oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Wbrew zarzutom skarżącej podniesionym w apelacji, Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń stanu faktycznego, znajdujących oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym i trafnie określił konsekwencje prawne z nich wynikające.

Ustalenia stanu faktycznego poczynione przez Sąd I instancji, Sąd Okręgowy przyjmuje za własne bez konieczności ponownego ich przytaczania.

Ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd I instancji jest swobodna, lecz na pewno nie dowolna, nie jest sprzeczna z zasadami logicznego rozumowania, czy doświadczenia życiowego.

Ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd I instancji w żadnym razie nie narusza zasad wyznaczonych dyspozycją art. 233 k.p.c.

W szczególności, całkowicie bezzasadne są zarzuty naruszenia przepisów postępowania w tym art. 233 § 1 k.p.c., wz. z art. 243¹ k.p.c. i art. 245 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c.

Jak wynika z ustaleń stanu faktycznego poczynionych przez Sąd I instancji, w dniu 5 grudnia 2020 roku w Ł. doszło do kolizji drogowej, w której uszkodzeniu uległ samochód marki B. (...), należący do T. P.. Uszkodzony samochód nie był zdolny do dalszej jazdy, w związku z czym na miejsce zdarzenia wezwano lawetę celem jego odholowania do autoryzowanego serwisu (...) – salonu (...) w Ł..

W dniu 7 grudnia 2020 roku, o godzinie 8: 30 T. P. zawarł z (...) spółką jawną z siedzibą w Ł. umowę najmu pojazdu zastępczego klasy E. Strony ustaliły dobową stawkę najmu na kwotę 310 złotych netto w przypadku okresu najmu przekraczającego 30 dni. Tego samego dnia strony zawarły umowę cesji wierzytelności, na podstawie której T. P. przeniósł na cesjonariusza wierzytelność pieniężną z tytułu odszkodowania za pojazd zastępczy w związku ze zdarzeniem z dnia 5 grudnia 2020 roku, którego sprawca pozostawał ubezpieczony w Towarzystwie (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.. T. P. upoważnił również (...) spółkę jawną z siedzibą w Ł. do reprezentowania go we wszystkich sprawach związanych z najmem pojazdu zastępczego w związku ze szkodą z dnia 5 grudnia 2020 roku, w tym korespondencji z ubezpieczycielem i pozyskiwania wszelkich informacji dotyczących warunków najmu pojazdu zastępczego organizowanego przez zakład ubezpieczeń. Dodatkowo T. P. podpisał wypełnioną przez pracownika serwisu ankietę z pytaniami dotyczącymi warunków najmu pojazdu zastępczego. W dokumencie nie zaznaczono rubryk odnoszących się do prośby o przedstawienie przez ubezpieczyciela dokładnych danych wypożyczalni samochodowej, z którą będzie można zawrzeć umowę najmu, formularza/wzoru umowy oraz umowy o współpracy zakładu ubezpieczeń z wypożyczalnią.

W chwili zawierania umowy T. P. nie miał żadnej wiedzy, czy szkoda została już zgłoszona ubezpieczycielowi, przy czym on sam nigdy nie zgłosił szkody, zrobiła to za niego firma (...). T. P. nie posiadał innego pojazdu niż uszkodzony, a był mu niezbędny w celach osobistych związanych z bieżącymi czynnościami życia codziennego oraz w celach zawodowych. Przed zawarciem umowy najmu T. P. nie weryfikował ofert innych podmiotów niż z firmy (...), ponieważ został zapewniony przez pracowników serwisu, że auto mu przysługuje i oni mogą mu je załatwić. Poinformowano go, że nie będzie obciążony kosztami najmu, ponieważ jest to obowiązek ubezpieczyciela sprawcy szkody. Poszkodowany uważał, że skoro jest poszkodowanym w wypadku to ubezpieczyciel powinien ponieść wszelkie koszty. T. P. nie miał wiedzy na temat obowiązku minimalizacji szkody. Poszkodowany nie miał żadnych szczególnych wymagań co do auta zastępczego, zaproponowano mu auto podobnej klasy, więc nie miał uwag. Przy zawieraniu umowy najmu poszkodowany nie został poinformowany o stawce po jakiej wynajęto mu auto zastępcze. W ramach zawartej umowy najmu poszkodowany nie miał limitu kilometrów, a także nie musiał płacić kaucji.

W dniu 7 grudnia 2020 roku w godzinach porannych, pracownik (...) spółki jawnej z siedzibą w Ł. – A. Z., dokonała zgłoszenia szkody za pośrednictwem infolinii ubezpieczyciela. W trakcie rozmowy przedstawiciel ubezpieczyciela przekazał informację o możliwości wynajęcia auta zastępczego za jego pośrednictwem. A. Z. odpowiedziała, że poszkodowany uzależnia swoją decyzję od tego, jak szybko ubezpieczyciel byłby w stanie zorganizować najem auta zastępczego, ponieważ poszkodowany potrzebuje go niemal natychmiast.

Jest okolicznością bezsporną, że szkoda została zgłoszona dwa dni po zdarzeniu.

Pracownik ubezpieczyciela poinformował, że tak szybko się nie uda, jednakże możliwe jest zorganizowanie najmu tego samego dnia. Jednocześnie A. Z. uzyskała informację, że poszkodowany może wynająć pojazd „na własną rękę” jednakże w takiej sytuacji uznana stawka najmu zostanie obniżona do kwoty 215 złotych brutto. Następnie A. Z. działając w imieniu poszkodowanego o godzinie 9:26 wystosowała wiadomość e-mail, w której poinformowała o chęci najmu auta zastępczego przez poszkodowanego oraz potwierdziła złożoną przez ubezpieczyciela ofertę pośredniczenia w zorganizowaniu auta zastępczego. Przesłała przy tym ankietę z pytaniami dotyczącymi warunków najmu oraz zastrzegła, że w przypadku braku odpowiedzi na wiadomość w terminie 3 dni lub nienadesłania pełnych informacji, poszkodowany skorzysta z usługi najmu w serwisie (...).

W odpowiedzi ubezpieczyciel przesłał odpowiedź na zadane pytania, wskazując między innymi, że poszkodowany nie ponosi żadnych kosztów związanych z najmem, brak jest limitu kilometrów, nie ma konieczności wpłacania kaucji, możliwy jest przewóz zwierząt oraz wyjazd poza granice kraju. Jednocześnie wskazano numer telefonu właściwy do kontaktu w sprawie najmu pojazdu zastępczego, a także dane czterech wypożyczalni wraz z danymi kontaktowymi. Zastrzeżono przy tym, że w razie samodzielnego wynajęcia auta zastępczego, poniesione z tego tytułu koszty będą akceptowane do kwoty 215 złotych brutto w przypadku pojazdu klasy E. Do wiadomości załączono regulaminy, wzory umów oraz protokoły zdawczo-odbiorcze stosowane przez wypożyczalnie współpracujące z ubezpieczycielem.

Jak wynika z materiału dowodowego zebranego w sprawie, po przesłaniu przez stronę pozwana oferty, regulaminu i wzoru umów najmu ze współpracującymi wypożyczalniami Pani A. Z. oświadczyła, że przesłane informacje są niewystarczające wobec czego poszkodowany będzie kontynuował najem pojazdu z T. sp. j.

Wprawdzie pozwany wistocie nie odpowiedział na tę informację, lecz wyczerpujące informacje zostały serwisowi proszalne już wcześniej. Strona pozwana przedstawiła pełnomocnikowi warunki obowiązujące w wypożyczalniach na mocy porozumienia z ubezpieczycielem, podając że koszty najmu rozliczone zostaną bezpośrednio z wypożyczalnią. Możliwe było podstawienie i odbiór konkretnego pojazdu. Ponadto, pojazd zastępczy miał pełen pakiet ubezpieczenia, nie było konieczności wpłacenia kaucji, była zagwarantowana możliwość korzystania z pojazdu zastępczego bez limitu kilometrów, brak było jakichkolwiek opłat pod warunkiem użytkowania pojazdu zgodnie z przeznaczeniem. Pozwany ubezpieczyciel wskazał, że w wypadku innych potrzeb związanych z najmem pojazdu zastępczego, ubezpieczyciel prosił o kontakt telefoniczny i wskazał numer Centrum (...) (pełna informacja ubezpieczyciela z dnia 7 grudnia 2020 r. przedstawiona pełnomocnikowi –k. 60).

W tym stanie rzeczy, w ocenie Sądu Okręgowego, zaproponowane przez ubezpieczyciela warunki zbieżne były z preferencjami poszkodowanego, który jak zeznał na rozprawie w dniu 28 lipca 2021r., oczekiwał jedynie by pojazd był zbliżonej klasy co pojazd uszkodzony. Poszkodowany nie miał innych dalej idących oczekiwań co do pojazdu zastępczego.

Mając na uwadze powyższe, zgodzić należy się w pełni z Sądem I instancji, że pozwany ubezpieczyciel przedstawił pełnomocnikowi pełną informację co do najmu pojazdu zastępczego dla poszkodowanego i nie istniały obiektywne przesłanki, które uzasadniałyby odrzucenie przez pełnomocnika poszkodowanego skorzystania z oferty najmu pojazdu zastępczego przedstawionej przez pozwanego ubezpieczyciela.

Nadto, nie sposób nie zauważyć i tej okoliczności, że pełnomocnik w ogóle nie poinformował poszkodowanego o przedstawionych przez ubezpieczyciela informacjach dotyczących możliwości najmu pojazdu zastępczego.

Bezzasadne są także zarzuty naruszenia prawa materialnego w zakresie art. 6 k.c..

Zgodzić należy się w pełni z Sądem I instancji, że przyjęcie stawki 174,80 zł netto (215 zł brutto) za najem pojazdu zastępczego znajdowało oparcie w zebranych w sprawie materiałach dowodowych. Zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwala na przyjęcie, że ubezpieczyciel przedstawił poszkodowanemu możliwość zorganizowania pojazdu zastępczego po stawce 174,80 zł netto. W ocenie Sądu Okręgowego, wobec złożenia przez zakład ubezpieczeń propozycji najmu

pojazdu zastępczego za kwotę niższą aniżeli zastosowania przez firmę (...), badanie czy stawki te mieszczą się w zakresie stawek stosowanych na rynku jest pozbawione znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Nie znajdują także żadnego uzasadnienia pozostałym zarzutom naruszenia prawa materialnego – w szczególności art. 826 k.c. i art. 16 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tj. Dz.U. z 2021r. poz. 854), jak również art. 361k.c. i 362 k.p.c..

Jak wynika z materiału dowodowego, tzw. Ankietę dotyczącą preferencji poszkodowanego w zakresie wynajmu pojazdu zastępczego wypełniał pracownik formy T., a poszkodowany ją podpisał. Jak zeznał poszkodowany na rozprawie w dniu 28 lipca 2021r., nie miał żadnych szczególnych wymagań co do auta zastępczego, a ankietę została mu jedynie odczytana. Natomiast, jak wynika z materiału dowodowego zebranego sprawie, pełnomocnik w ogóle nie informował poszkodowanego o propozycji podstawienia pojazdu zastępczego złożonej przez ubezpieczyciela oraz wysokości stawek za najem pojazdu zastępczego.

Zgodzić należy się w pełni z Sądem I instancji, że w świetle materiału dowodowego zebranego w sprawie, wydatki poniesione przez poszkodowanego na najem pojazdu zastępczego, przekraczające koszty zaproponowane przez ubezpieczyciela, nie mieszczą się w definicji wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych. Tym samym brak jest podstaw do uznania, że szkoda w tym zakresie jest normalnym następstwem działania lub zachowania z którego szkoda wynikła.

W ocenie Sądu Okręgowego, zachowanie poszkodowanego polegające na nieskorzystaniu z tańszych usług najmu pojazdu zastępczego, stanowiło naruszenie zasady współpracy z drugą stroną stosunku zobowiązaniowego, a także obowiązku minimalizacji szkody.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy oddalił apelację jako bezzasadną, na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw z § 2 pkt 4 i § 10 ust.1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018r. poz. 265).